

Osem sonetov

Bogomil Fatur

Móttö: O, la triste histoire, o, la vieille histoire...
(Verlaine).

1

Zgodi se kdaj, da iz gluhe nočne gmote
prisije žarek lučice prijazne,
kot da jo je nebo poslalo póte,
da te popelje v dneva zore jasne.

Naenkrát pa sija kažipot ugasne
in pahnjen v brezdná si, v robote, zmote,
in svest si podle si zasede in prazne
izdane vere v blago dlan usode.

V oči sem svetle zrl razposajene,
zaupal najti v njih ljubezni žara,
in nisem zmisлил, da me zmerom žene

zídati stolp v oblake muka stara.
Privid goljufen je šel proč od mene.
ostala sva samá: jáz in prevara.

2.

So ure, dnevi, žgoče letno vreme,
po polju hodi kmèt, s pogledom žanje
in ceni setev, ki se v vetru sklanja
in stežka nosi solnca sladko breme.

Z jasnino spari se oblak, pobere
toča ves sadež, bič dežjà posname
glave steblovju —revež stiska rame,
kot da mu bog raz hrbta kožo dere.

Poljubljal sem ti usta, svest uspeha
sem véroval v triumfu, da bo moje
življenje tvojih prs hranila leha.

Izdalo me je rók nezvestih dvoje,
srcé izropala je lažna uteha,
da prazno kot prosjaška lajna poje.

Po njivah so zorela prva žita,
 vihtela stebila do vratu visoka,
 počivala je v moji tvoja roka,
 molče sva šla, drug k drugemu privita.

Od teže dveh teles, ki skupaj spita,
 bilà nekje je v klasju gaz globoka,
 nasmehnila sva se, ne kot otroka,
 postala sladka strast je v naju očita.

Zakaj si tisto uro v dušo dala
 mi takšen sèn, ki vse življenje nosi,
 da si kasneje ga s krvjo izruvala,

mi up, trden kot skala, razmajala.
 da je pritekla sraga té bridkosti,
 ki je berač, ki miloščine prosi?

Mogočna slast, prešinjajoči ogenj,
 sólnece izpod nebá, zemljé vulkan,
 posij še name, v mojo levo stran,
 brez tebe sem teman in ves nebógljen —

kot adam, ki iz édena izgnan,
 potika gobav, izrojèn, neploden
 po svetu se že tisoč let in obenj
 se drgne tropa psic, hijen vsak dan.

Razsvétli me, ljubezni sladki plamen,
 prelij slap čudodelni preko ramen,
 pomagaj mi kot zlat magnet iz ran!

Potem naj pride smrt, rad rečem amen
 in rad omahnem, kot metulj sežgan
 od sija, srečen, brez odpora, vdan.

Glej, mislil sem, da tvoje drobno lice
bo zgolj kot cvet, ki pôgled švigne čezenj,
in še kot sad, ki dá užitek bežen,
pozabiš ga, ko okusiš sok sredice.

Pa me obšlâ zahrbtno je ljubezen,
v nesrečni pozi divje čarovnice,
ujela me v koščene limanice,
me izvabila v svoj brlog brezzvezden.

Zdaj sem kot snòp posekan in povezan,
usahnil tok je objestne govorice,
trohnoba gloda v prsih in bolezen.

Šala prevzela masko je resnice,
od vonja sem pijan, ne bom več trezen,
in niti nagnil nisem steklenice.

Izsrkala si mi vso moč iz žil
in živcev, sleherni srcá utrip
si spremenila v smrtni krik, vsak hip
tvoj bič me tepe, krut in vendar mil.

Nevračane ljubezni strašni stil
kleše iz živega človeka kip,
sok iz možgan izmozga kot polip,
in ne pozna usmiljenih idil.

Kot zver si v mé skočila zmagovalno,
zavratno, ljubko, kot samica zala;
od neljubečih rok skončam neslavno.

O, le izvrši to pravico davno
krvniško — zdaj sem tvoj, devica mala,
in ti se boš za mnoge maščevala.

Obsedel me je krvoločni ámor,
postal moj démon, bog in gospodar,
ukazal mi poklekniti na mramor
pred templjem, kjer gori mu večni žar.

Zarés sem najbolj bedna božja stvar,
slà me spodjeda kot rastlino bramor,
ukleta para pred parizar star
življenja ne premaknem več nikamor.

— Upri se nezaslišani oblasti,
tako mi volja dan za dnem zabiča,
— in boš prisilil tiranijo pasti.

Kako postaviti željám biriča,
da ne bi tujo slast hodile krasti
vso dolgo noč, ko je zgolj luna priča?

Srcé sprejema butaro pokore
za vseh prešernih ur zlò in objest
in čuti, da gre zdaj pod trdo pest
in da iz jarma izviti se ne more.

O blagoslôvljena, prva bolest
človeških duš, ki zate ni opore,
ljubezen neutešêna — črne flore
razvesila si v meni čez in čez.

Jaz te pozdravljam, obnemogla jeza,
ti si zdravilo, obveza in odveza,
čudežni curek, ki požar gasi —

naj bruha muka kakor kri iz vén,
pozdravljam bolečine krst ognjen,
on je, ki dela iz nas vseh ljudi!